

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.IX.431.1.11.2019.BG/BR/JL

Bydgoszcz, października 2019 r.

**Pani
Anna Czeczko-Durlak
Dyrektor
Centrum Placówek
Opiekuńczo-Wychowawczych „Młody Las”
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1
w Toruniu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 122, 186 pkt 3 i art. 197 b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1111 z późn.zm.) oraz § 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. poz. 1477), w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1, ul. Krasińskiego 74/1,1a, 87-100 Toruń (zwanej dalej DDz., POW lub Placówką) przeprowadzona została w dniach 10, 11, 13 i 16 września 2019 r. kontrola prawidłowości w trybie zwykłym.

Kontrola przeprowadzona została przez:

- B. G. – starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, kierującego zespołem inspektorów,
- B. R. – inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy,
- J. L. - inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy,

na podstawie Upoważnienia Nr 465/2019 z dnia 26 sierpnia 2019 r. w zakresie:

1. przedmiot kontroli:
 - stan organizacyjno-prawny jednostki kontrolowanej,
 - przestrzeganie standardu usług, opieki i wychowania w placówce,
 - przestrzeganie praw dziecka,
 - kwalifikacje osób pracujących z dziećmi;
2. okres objęty kontrolą – od 1 stycznia 2018 r. do 9 września 2019 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność jednostki ocenia się pozytywnie z uchybieniami.¹

¹ Na podstawie zarządzenia Nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 grudnia 2017 r., w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli. Dokonana ocena w oparciu o następującą skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna (po przekroczeniu progu istotności). Przez uchybienie należy rozumieć odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze wyłącznie formalnym, nie powodujące następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonywania zadań.

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

A. Stan organizacyjny - prawny jednostki kontrolowanej

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 1 w Toruniu powstała w wyniku zmian organizacyjnych przyjętych Uchwałą Nr 482/13 Rady Miasta Torunia z dnia 24 stycznia 2013 roku. Zgodnie z ww. uchwałą przekształcono dotychczasową Placówkę Opiekuńczo - Wychowawczą Wielofunkcyjną Centrum Wspierania Dzieci i Młodzieży „Młody Las” w Toruniu wyodrębniając następujące placówki:

- 1) Placówkę Opiekuńczo - Wychowawczą nr 1 w Toruniu,
 - 2) Placówkę Opiekuńczo - Wychowawczą nr 2 w Toruniu,
- oraz tworząc Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Młody Las” w Toruniu.

Następnie na podstawie Uchwały Nr 519/13 Rady Miasta Torunia z dnia 21 marca 2013 roku w sprawie zmian w organizacji instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Gminy Miasta Toruń przekształcono dotychczasową Placówkę Opiekuńczo - Wychowawczą Wielofunkcyjną Centrum Wspierania Dzieci i Młodzieży „Młody Las” w Toruniu wyodrębniając następujące placówki:

- Placówkę Opiekuńczo - Wychowawczą nr 1 w Toruniu,
 - Placówkę Opiekuńczo - Wychowawczą nr 2 w Toruniu
- oraz przekształcono Dom Dziecka nr 3 i Dom Dziecka nr 2 odpowiednio w placówki:
- Placówkę Opiekuńczo - Wychowawczą nr 3 w Toruniu,
 - Placówkę Opiekuńczo - Wychowawczą nr 4 w Toruniu,
- tworząc jednocześnie Centrum Placówek Opiekuńczo –Wychowawczych „Młody Las” w Toruniu.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 przy ul. Krasieńskiego 74/1, 1a w Toruniu funkcjonuje na podstawie Statutu Placówki Opiekuńczo -Wychowawczej Nr 1 w Toruniu stanowiącego załącznik nr 1 do Uchwały Nr 519/13 Rady Miasta Torunia z dnia 21 marca 2013 roku.

Obsługę ekonomiczno-administracyjną, organizacyjną oraz poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne i zajęcia specjalistyczne dla wychowanków zapewnia placówce Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Młody Las” w Toruniu. Dyrektor Centrum pani Anna Czezko-Durlak kieruje POW Nr 1 przy pomocy zastępcy oraz wychowawcy – koordynatora.

Siedzibą placówki są lokale mieszkalne nr 1 i 1a w budynku wielorodzinnym (z funkcją usług administracyjnych na parterze) przy ul. Krasieńskiego 74 w Toruniu.

Placówka prowadzona jest na podstawie zezwolenia wydanego przez Wojewodę Kujawsko- Pomorskiego: Decyzja Nr WPS.IX.9423.1.6.2018.ACz z dnia 2 lipca 2018 roku. Wcześniej placówka funkcjonowała na podstawie decyzji z dnia 31 grudnia 2007 roku Nr WPS.VI.DS.90131-10/07 zmienioną decyzją z dnia 4 czerwca 2013 roku Nr WPS.IX.9423.19.2013.BG.

Placówka została wyodrębniona ze struktury Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej Wielofunkcyjnej Centrum Wspierania Dzieci i Młodzieży „Młody Las” w Toruniu w wyniku zmian organizacyjnych, mających na celu dostosowanie działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych do zmian wprowadzonych ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Posiada Regulamin obowiązujący od dnia 1 lipca 2018 roku, w którym określono m.in. szczegółową organizację wewnętrzną, zadania placówki, kryteria kwalifikacji, prawa i obowiązki wychowanków oraz dokumentację dotyczącą podopiecznych.

POW Nr 1 jest placówką opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego, przeznaczoną dla 14 wychowanków (na dzień 10.09.2019 r. stan wychowanków zgodnie z ewidencją wynosi 13 podopiecznych). W placówce został umieszczony wychowanek

Mateusz R. (decyzja Sądu z dnia 21.03.2019 r., Sygn. akt III Nsm 246/19 i skierowanie z MOPR w Toruniu), który w placówce nie przebywa, z uwagi na stwierdzone zaburzenia (zespół paranoidalny, niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim) i zachowania stanowiące zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia pozostałych wychowanków. Chłopiec, w uzgodnieniu z Sądem Rejonowym w Toruniu, jest na bezterminowym urlopowaniu w domu matki.

W załączeniu Wyjaśnienie psychologa dotyczące ww. wychowanka.

W Placówce opracowane zostały szczegółowe „Zasady dotyczące pracy wychowawcy” oraz „Zasady obowiązujące wychowanków”, które regulują m.in. porządek pracy wychowawczej i funkcjonowanie wychowanków według określonych założeń.

B. Standard usług świadczonych przez placówkę:

Placówka Nr 1 mieści się w budynku wielorodzinnym przy ul. Krasińskiego 74. Zajmuje dwa mieszkania na pierwszym piętrze o łącznej powierzchni 217m². Budynek wyposażony jest w instalację elektryczną, wodno-kanalizacyjną oraz centralne ogrzewanie.

Mieszkanie nr 1 o powierzchni 174 m² jest miejscem zamieszkania wychowanków. Obejmuje hol, 3 sypialnie czteroosobowe (27m², 29m², 27m²), 1 sypialnię dwuosobową (16m²), pokój dzienny (jako wspólna przestrzeń mieszkalna, w której można spożywać posiłki, stanowiąca miejsce spotkań i wypoczynku) z aneksem kuchennym (37m²) oraz łazienkę (3 toalety, 2 prysznice, 5 umywalek). Pokoje wychowanków są wyposażone w łóżka, biurka i meble z szafą odzieżową. Nie brakuje też półek, na których podopieczni mogą umieszczać przedmioty osobiste według własnych upodobań.

Mieszkanie nr 1a, o powierzchni 43m², obejmuje następujące pomieszczenia: magazyn z pralnią, pokój wychowawców, pokój koordynatora i łazienkę z prysznicem.

Do placówki przynależą również pomieszczenia wspólne dla dzieci z pozostałych placówek i są nimi: biblioteka, świetlica, pokój specjalistów (psychologa i pedagoga) wraz z aneksem do prowadzenia zajęć grupowych oraz pokój odwiedzin.

W zakresie warunków socjalno-bytowych stwierdzono, iż placówka posiada wszystkie pomieszczenia zgodnie ze standardem określonym w § 18 ust. 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292 poz. 1720). Wszystkie pokoje dzieci są estetycznie i funkcjonalnie urządzone, zostały odremontowane i wyposażone (dzięki sponsorom) w nowe meble i łóżka. W ocenie kontrolujących łazienka wymaga remontu (wymiana płytek, brodzików oraz malowanie). Z informacji przekazanych przez panią Dyrektora Annę Czeczko-Durlak wiadomo, że w najbliższym czasie taki remont jest planowany.

C. Zabezpieczenie standardu opieki i wychowania w placówce:

1. Placówka zapewnia wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia wychowanków. Jadłospisy dotyczące śniadań i kolacji ustalane są na bieżąco przez wychowawców placówki przy współudziale wychowanków i uwzględniają preferencje żywieniowe dzieci. Jadłospisy obiadowe układane są w systemie tygodniowym (na 7 dni) przez szefową kuchni w porozumieniu z intendentem, a następnie zatwierdza je Dyrektor Centrum.

Z rozmowy przeprowadzonej przez inspektorów kontrolujących placówkę z koordynatorem i z wychowawcą wynika, iż zakupy produktów żywnościowych na śniadania i kolacje dokonywane są przez wychowawcę. Posiłki tj. śniadania i kolacje, przygotowywane są na terenie placówki w aneksie kuchennym przez wychowawcę przy pomocy wychowanka pełniącego dyżur w kuchni (wg ustalonego wcześniej harmonogramu). Obiady dostarczane są z kuchni głównej, mieszczącej się na parterze, a spożywane są w Placówce. Dzieci mają

całodobowy dostęp do produktów żywnościowych oraz napojów, a także zapewnione II śniadanie do szkoły.

Z takiej organizacji posiłków zadowoleni są wszyscy wychowankowie, co potwierdziła rozmowa przeprowadzona przez inspektorów kontrolujących Placówkę. Na dzień kontroli nikt z wychowanków nie wymagał diety specjalistycznej.

Zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora POW z dnia 2 stycznia 2019 r. w sprawie ustalenia kwoty dziennej stawki żywieniowej dla wychowanków podległych pod Centrum placówek obowiązuje stawka w wysokości 11 zł.

2. Wychowankowie mają zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej, zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne. Podstawową opiekę zdrowotną zapewnia dzieciom przychodnia rejonowa. Do lekarza pierwszego kontaktu oraz do specjalistów dzieci chodzą pod opieką wychowawców. Przez cały 2018 rok wychowankowie korzystali bezpłatnie z leczenia stomatologicznego w prywatnej Klinice *Dentus*, a ponadto mieli zapewnioną opiekę stomatologiczną w szkołach. Stosownie do zdiagnozowanych potrzeb, dzieci objęte były specjalistyczną opieką w poradniach:

- Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży,
- Poradnia Neurologiczna,
- Poradnia Stomatologiczna,
- Poradnia Kardiologiczna,
- Poradnia Okulistyczna,
- Poradnia Medycyny Sportowej,
- Poradnia Dermatologiczna,
- Poradnia Ortopedyczna.

Dokumentacja medyczna wychowanków, zgodnie z przyjętą zasadą, przechowywana jest w segregatorze w pokoju wychowawców. W zbiorach znajdują się m.in. książeczki zdrowia, wypisy ze szpitali, informacje od lekarzy. Stwierdzono jednak, że część akt dotyczących stanu zdrowia dzieci, znajduje się również w teczkach osobowych wychowanków w pokoju specjalistów.

Produkty lecznicze niezbędne wychowankom zakupywane są na bieżąco. Leki, które wydawane są aktualnie zgodnie z zaleceniami, przechowywane są w pokoju wychowawców, natomiast zapas znajduje się w pokoju koordynatora. Leki stałe oraz doraźne wydaje dziecku wychowawca według harmonogramu i dawek ustalonych przez lekarza.

W placówce prowadzony jest *Zeszyt Leków*, w którym odnotowywane są wydane przez wychowawcę leki przyjmowane na stałe przez wychowanków, a także podane leki doraźne.

W załączeniu Oświadczenie Koordynatora, dotyczące opieki zdrowotnej w POW Nr 1.

Z uzyskanych informacji wynika, iż w okresie objętym kontrolą w szpitalu psychiatrycznym umieszczonych było 6 wychowanków, w tym 1 wychowanek przebywał długotrwale.

3. Zaopatrzenie w odzież, obuwie, bieliznę i inne potrzeby osobistego użytku, w tym zabawki, pomoce i przybory szkolne – stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb w ocenie kontrolujących bez zastrzeżeń (co potwierdziła rozmowa przeprowadzona z wychowankami). Wyposażenie w środki higieny osobistej - bez zastrzeżeń. Dzieci potwierdziły regularne i wystarczające zaopatrzenie w mydło, szampon, dezodoranty, szczoteczki i pasty do zębów, gąbki do ciała itp. Na ww. przedmioty nie obowiązuje określona stawka, a dzieci są bardzo dobrze zaopatrzone we wszystkie niezbędne artykuły zarówno ze środków placówki jak i przez sponsorów. Zaopatrzeniem wychowanek kieruje wychowawca prowadzący, który jednocześnie sporządza dokumentację w tym zakresie.

W załączeniu tematyczne Oświadczenie Koordynatora.

4. Kieszonkowe wypłacane jest zgodnie z *Zarządzeniem* Dyrektora Centrum POW „Młody Las” z dnia 2 stycznia 2019 roku, *Regulaminem* oraz zasadami obowiązującymi w Placówce.

W myśl *Regulaminu kieszonkowego* średnia miesięczna wysokość kieszonkowego na jednego wychowanka wynosi 30 zł. Kwota świadczenia zależna jest od postawy wychowanka i jego zachowań tj. może ulec pomniejszeniu w przypadku zachowań negatywnych lub powiększeniu m.in. za różne osiągnięcia lub angażowanie się w życie placówki. O wysokości kieszonkowego dla danego wychowanka decyduje się na spotkaniu społeczności Placówki (samoocena, własna propozycja, ocena innych dzieci, podsumowanie dokonane przez wychowawcę). Zasady powiększania lub pomniejszania przyznawanej kwoty są dla wychowanków jasne i czytelne, co potwierdzili w trakcie rozmowy z kontrolującymi. Pieniądze z księgowości na wypłatę kieszonkowego pobiera wychowawca na podstawie złożonego zapotrzebowania, a następnie dokonuje wypłat wychowankom i rozlicza się z księgowością. Wychowanek potwierdza kwotę 30 zł podpisem na liście wypłat.

W załączeniu Oświadczenie Koordynatora i kserokopie przedmiotowych dokumentów.

Kontrolujący placówkę zwrócili uwagę, iż wychowankowie podpisywali listę kieszonkowego z należnością w wysokości 30 zł pomimo otrzymania innej kwoty, która uległa zmniejszeniu lub powiększeniu po spotkaniu społeczności, a faktyczna stawka wypłacana wychowankowi odnotowywana była w *Zeszytach kieszonkowego*.

W tej sytuacji zespół sprawdzający wskazał na konieczność zachowania zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym tj. potwierdzania przez wychowanków na liście wypłat kwoty otrzymanej po dokonaniu ostatecznych ustaleń przez społeczność i przekazanej wychowankowi.

W trakcie analizy dokumentów i w rozmowach z dziećmi nie stwierdzono przypadków pozbawienia wychowanka kieszonkowego.

5. Na podstawie przeglądu akt wszystkich wychowanków ustalono, iż dla każdego dziecka prowadzona jest teczka osobowa zawierająca:

- I – Kartę informacyjną oraz dokumentację stanowiącą podstawę pobytu w placówce (skierowanie, postanowienie o umieszczeniu w placówce, zgoda na przetwarzanie wizerunku, zgoda na przetwarzanie danych osobowych, klauzula informacyjna dla rodziców, inne postanowienia i korespondencja z Sądem, odpis skróconego aktu urodzenia),
- II – Diagnozy, opinie, wywiady, notatki (opinie do Sądu, aktualizacje diagnoz psychofizycznych, opinie z PPP),
- III – Indywidualny plan pracy z dzieckiem,
- IV – Dokumenty szkolne (świadczenia szkolne, dyplomy),
- V – Inną korespondencję dot. wychowanka (karta informacyjna ze szpitala, zaświadczenie opiekuna prawnego),
- VI – Dokumentację dot. urlopowania (wniosek o urlopowanie).

Ponadto prowadzony jest osobny segregator (znajdujący się w pokoju wychowawców), w którym znajdują się zgody na bieżące urlopowania i dokumentacja lekarska. W ocenie kontrolujących lepszym rozwiązaniem jest przechowywanie dokumentacji, dotyczącej konkretnego fragmentu rzeczywistości (np. przepustek) w jednym miejscu tj. albo w teczkach wychowanków, albo w segregatorach u wychowawców.

6. W CPOW „Młody Las” zatrudniony jest psycholog, który pracuje w POW Nr 1 w poniedziałek w godzinach 10.00-18.00, a w środę i w piątek w godzinach 8.00-16.00. Psycholog realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności oraz planem pracy na rok szkolny.

W ramach obowiązków psycholog m.in.:

- obserwuje i diagnozuje potrzeby społeczno-emocjonalne wychowanków, poziom ich rozwoju i zasobów,
- opracowuje – we współpracy z pedagogiem – diagnozy psychofizyczne dzieci,
- sprawuje indywidualną opiekę psychologiczną nad wychowankami, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci przejawiających objawy zaburzeń w rozwoju osobowości, zachowaniu i chorób psychicznych, a także zapewnienie ciągłej opieki psychologicznej nad wychowankami będącymi w ciąży,
- wspiera wychowawców placówek w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych dotyczących dziecka i grupy wychowawczej,
- prowadzi z wychowankami zajęcia grupowe i indywidualne mające na celu ich stymulację rozwoju oraz kompensację różnego rodzaju deficytów,
- współpracuje z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, poradniami zdrowia psychicznego, szpitalami psychiatrycznymi oraz innymi poradniami i ośrodkami specjalistycznymi w sprawach wychowanków,
- bierze udział w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

Na podstawie badanej dokumentacji ustalono, iż psycholog sporządza:

- Diagnozę psychofizyczną dziecka,
- Aktualizację diagnozy wychowanka,
- Arkusze badań i obserwacji psychologicznych,
- Kartę udziału w zajęciach z opisem ich przebiegu.

Diagnoza psychofizyczna sporządzana jest przez psychologa bezpośrednio po przyjęciu dziecka.

Psycholog prowadzi zajęcia indywidualne dla wszystkich wychowanków umieszczonych w placówce, poza wychowankiem przebywającym na podstawie postanowienia sądu w szpitalu psychiatrycznym. Z jedną dziewczynką zajęcia prowadzone są sporadycznie z uwagi na jej pobyt w MOS (Nicola L.), a z wychowankiem Mateuszem R. odbywają się w domu rodzinnym, gdzie aktualnie jest urlopowany. Zajęcia dostosowane są do potrzeb oraz deficytów dzieci i najczęściej są to rozmowy, mającej na celu wsparcie psychologiczne, kształtowanie postaw prospołecznych, przygotowanie do podejmowania dorosłych ról, redukcję napięcia, odreagowanie emocji. Zgodnie z przekazaną informacją w procesie diagnostycznym i pracy wykorzystuje narzędzia w postaci testów Weschlera, Ravena, Testu drzewo-dom-osoba, kwestionariuszy Eysencka, Temperamentu, Systemu wartości (dla starszych dzieci), Nastrojów i humoru (dla dzieci młodszych), Próby Zdań Niedokończonych (PZN), w badaniach analizuje rysunek rodziny, postaci człowieka, stosuje metody projekcyjne. Ponadto wspólnie z pedagogiem dla wszystkich wychowanków psycholog prowadzi zajęcia grupowe z elementami socjoterapii. Spotkania realizowane są w oparciu o Program zajęć socjoterapeutycznych na podstawie scenariuszy zawartych w książce „Jak nauczyć rozwiązywania konfliktów” D. Covan, S. Palomares, D. Schiling. Wykonywane czynności odnotowywane są w kartach udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa.

Poza tym psycholog towarzyszy wychowankom podczas wizyt lekarskich, badań w OZSS, czy w czasie przesłuchań na Policji lub w Sądzie, poszukuje dla wychowanków specjalistycznych placówek, odwozi dzieci do MOS, MOW i szpitali, opracowuje urlopowania na dni wolne od nauki szkolnej, prowadzi wywiady w domach rodzinnych przed i w trakcie urlopowań, pomaga rodzicom starającym się o powrót dzieci do domu w formułowaniu wniosków do Sądu.

W załączeniu Oświadczenie psychologa.

7. W CPOW „Młody Las” zatrudniony jest pedagog, który pełni dyżury w Placówce Nr 1 w poniedziałki i wtorki w godzinach 10.00 - 18.00 oraz w piątki w godzinach 8.00-16.00. Czas pracy przeznacza na zajęcia indywidualne z dziećmi, rozmowy wyjaśniające, wspierające, zajęcia ogólnorozwojowe, usprawnianie percepcji wzrokowej i słuchowej, rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego oraz zajęcia grupowe związane z nabywaniem umiejętności społecznych i radzeniem sobie z gniewem i agresją. W pracy, jako metody realizacji zadań stosuje obserwację dziecka w środowisku rówieśniczym, w relacjach z najbliższymi, korzysta z Kwestionariusza Dobrochny Wójcik. Ponadto pedagog współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, z pedagogami szkół, do których uczęszczają wychowankowie, z Ośrodkiem Adopcyjnym. Uczestniczy także w konsultacjach w Poradni Zdrowia Psychicznego, w badaniach Opiniotwórczego Zespołu Sądowych Specjalistów, współpracuje z Sądem poprzez udział w posiedzeniach i przygotowywanie wniosków o zmianę środka wychowawczego, ze sponsorami i fundacjami przy tworzeniu wspólnych projektów, uczestniczy w wyjazdach wakacyjnych, wycieczkach z wychowankami oraz w zajęciach dodatkowych. Z uwagi na brak w placówce pracownika socjalnego, do zadań pedagoga należy również rozpoznanie sytuacji socjalno-bytowej wychowanków po przyjęciu do placówki oraz monitorowanie warunków przed i w trakcie urlopowania do domu rodzinnego.

Pedagog wykonuje swoje zadania zgodnie z zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pedagoga.

Pedagog prowadzi Arkusze badań i obserwacji pedagogicznych oraz Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez pedagoga z opisem ich przebiegu.

Ponadto, do zakresu działań podejmowanych przez pedagoga podczas pełnienia dyżuru pedagogicznego należy m.in:

- rozpoznawanie sytuacji rodzinnej, środowiskowej, szkolnej i prawnej wychowanków,
- obserwowanie i analizowanie rozwoju wychowanków w różnych sferach oraz ich potrzeb, a także wpływu sytuacji rodzinnej na ich funkcjonowanie,
- prowadzenie z wychowankami zajęć grupowych i indywidualnych mających na celu przede wszystkim kompensację deficytów wynikających z braku prawidłowej opieki rodzicielskiej,
- prowadzenie kart udziału dzieci w prowadzonych zajęciach wraz z opisem ich przebiegu,
- udział w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

Pedagog obecnie pracuje ze wszystkimi wychowankami przebywającymi w placówce (poza wychowankiem na urlopowaniu oraz w szpitalu psychiatrycznym). Zajęcia specjalistyczne odbywają się raz w tygodniu, czasem raz na 2 tygodnie. Spotkania grupowe planowane są raz na 2 tygodnie.

W ocenie kontrolujących, z uwagi na liczne dodatkowe obowiązki spoczywające na specjalistach, wskazane jest dokonanie bardziej szczegółowej analizy indywidualnych potrzeb dzieci pod kątem koniecznego dla nich wsparcia z przewagą pomocy psychologicznej bądź pedagogicznej. W konsekwencji, zamiast prowadzenia przez obu specjalistów zajęć z każdym wychowankiem, pozwoli to na zwiększenie częstotliwości spotkań i lepszą pomoc dla dzieci bardziej potrzebujących wsparcia ze strony psychologa albo pedagoga.

9. Zaopatrzenie w podręczniki i przybory szkolne - wychowankowie placówki, wyposażeni zostali w książki oraz niezbędne artykuły szkolne. Dzieci, uczęszczają do następujących szkół:

- Szkoła Podstawowa Nr 26 (Szkoła Specjalna) – 1 wychowanka,

- Szkoła Podstawowa Nr 13 – 4 wychowanków,
- Szkoła Podstawowa Nr 25 - 2 wychowanków,
- Zasadnicza Szkoła Branżowa „Blok” – SOSW - 2 wychowanków,
- Szkoła Podstawowa w Gołańczy (MOS) – 1 wychowanka,
- LO nr VI w Toruniu – 1 wychowanka,
- Szpital Psychiatryczny w Starogardzie Gdańskim - SP klasa VIII – 1 wychowanek,
- 1 wychowanek aktualnie nie został zakwalifikowany do żadnej szkoły, dziecko ma orzeczoną niepełnosprawność w st. lekkim i zagrożenie niedostosowaniem społecznym, posiada orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, jednak z uwagi na wcześniejsze zaburzone zachowanie chłopca żadna ze szkół nie podjęła się jego kształcenia, aktualnie psycholog prowadzi rozmowy z kolejną szkołą.

Pokrycia kosztów przejazdu wychowanków do i z miejsca uzasadnionego pobytu dokonuje Centrum POW „Młody Las”. Wszyscy wychowankowie kontynuujący naukę w szkole podstawowej i branżowej korzystają z przejazdów komunikacji miejskiej na terenie Torunia pokrywanych przez Centrum. Również opłaty za przejazdy wychowanków umieszczonych w MOS/MOW finansowane są przez Centrum. Ponadto w placówce obowiązuje rejestr biletów MZK, na podstawie którego wydawane są bilety. Część wychowanków dowożona jest do szkoły służbowym samochodem. Aktualnie żaden wychowanek nie korzysta z bursy czy internatu.

Wychowankowie podczas rozmowy potwierdzili pełne zaopatrzenie w przybory i pomoce szkolne oraz fakt, iż wychowawcy zapewniają bieżącą pomoc w nauce. Ponadto na terenie placówki wsparcia w nauce udzielają wolontariusze oraz praktykanci. W roku szkolnym 2018/2019 pomoc taka była stała i systematyczna. Wychowankowie mają również możliwość korzystania z korepetycji (N. S. - j. angielski). Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze, rewalidacyjne, logopedyczne oraz terapie psychologiczne odbywają się w szkołach, do których uczęszczają dzieci. W ubiegłym roku szkolnym 4 wychowanków korzystało z zajęć wyrównawczych na terenie szkoły, do której uczęszczają. Jeden wychowanek (kl. IV SP Nr 33 w Toruniu) objęty był nauczaniem indywidualnym w pierwszym semestrze roku szkolnego 2018/2019, a drugi realizuje obowiązek szkolny w Szpitalu Psychiatrycznym w Starogardzie Gdańskim (na podstawie Postanowienia Sądu).

W tej sprawie dołączono Oświadczenie.

10. W zakresie zapewnienia dzieciom opieki dziennej i nocnej: zespół inspektorów na podstawie badanej dokumentacji ustalił, iż w placówce w dni nauki szkolnej w godzinach porannych, grupa jest pod opieką 1 wychowawcy. W godzinach popołudniowych dyżur pełni od poniedziałku do czwartku dwóch wychowawców, a od piątku popołudnia jeden wychowawca. Ponadto bieżące wsparcie zapewnia również opiekunka dziecięca. Powyższa organizacja wynika z faktu, iż na weekend część wychowanków urlopowana jest do domu. W godzinach nocnych grupą opiekuje się jeden wychowawca. W dni wolne od nauki i dni świąteczne w ciągu dnia i nocy dyżur pełni jeden wychowawca.

Dobowy czas pracy wychowawców ustalany jest w wymiarze od 8 do 12 godzin. W przypadku nieplanowanej nieobecności wychowawcy w pracy (np. zachorowanie) grafik jest modyfikowany. Mając na uwadze zapisy § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia, liczba dzieci pozostających pod opieką 1 osoby pracującej z dziećmi, powinna odpowiadać potrzebom dzieci oraz rodzajowi prowadzonych zajęć. Na podstawie badanej dokumentacji zespół inspektorów stwierdził, iż aktualnie w placówce z liczby 13 wychowanków, aż 60 % posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, a w godzinach popołudniowych konieczna jest realizacja różnorodnych i licznych zadań, wynikających z wieku wychowanków i ich specyficznych potrzeb. W ocenie kontrolujących obecność dwóch osób pracujących z dziećmi umożliwia większą indywidualizację opieki,

pozwała na organizację zajęć stosownie do wieku i możliwości dzieci i jest zgodna z zasadami określonych w § 13 ust. 2 rozporządzenia. W związku z powyższym organizację opieki w placówce uznano za prawidłową.

Zespół inspektorów stwierdził natomiast brak dokumentowania realizacji zapisu znajdującego się w § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292 poz. 1720) tj. potwierdzenia, że: *osoby pracujące z dzieckiem, sprawujące opiekę w godzinach nocnych w placówce opiekuńczo-wychowawczej, są obowiązane co najmniej trzykrotnie w ciągu nocy przeprowadzić obchód*. W placówce prowadzony jest Zeszyt ewidencji, w którym odnotowuje się m.in. stan wychowanków w porze nocnej, jednak brak jest w nim potwierdzenia dokonania trzykrotnego obchodu zgodnie z obowiązującymi przepisami.

11. W Placówce prowadzone są przez wychowawców:

- Dzienniki zajęć wychowawcy, gdzie wpisywane są codzienne informacje dotyczące wszystkich czynności np. pobudka, toaleta, odrabianie lekcji, zajęcia dodatkowe,
- Zeszyty ewidencji wychowanków – gdzie odnotowywane są wszystkie wyjścia wychowanków, stan wychowanków w ciągu dnia z podpisem wychowawcy dyżurującego, stan wychowanków w porze nocnej,
- Zeszyt informacyjny zawierający istotne informacje osób dyżurujących dotyczące wychowanków, ich zachowania, ucieczki, wizyty rodziny itp.,
- Rejestr podawanych leków zleconych przez lekarza,
- Zeszyty kieszonkowego,
- Zeszyty jadłospisów,
- Zeszyty przekazywanej odzieży, środków czystości, oraz przyborów szkolnych.

Wychowawcy zgodnie z art.100 ust.1, 2 i 3 ustawy o wspieraniu rodziny organizują pracę z grupą oraz indywidualną pracę z dziećmi, pomagają w nauce, przygotowaniu posiłków, motywują i wspierają w różnych sytuacjach życiowych, pozostają w stałym kontakcie z rodzicami, opiekunami prawnymi, placówkami i instytucjami zewnętrznymi.

12. W Placówce dla każdego wychowanka sporządzana jest:

▪ Diagnoza psychofizyczna – psycholog lub pedagog opracowuje *Diagnozę psychofizyczną wychowanka placówki opiekuńczo-wychowawczej*. Dokument zawiera wszystkie elementy wskazane w §14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Diagnoza jest opracowywana niezwłocznie po przyjęciu wychowanka do placówki, aktualizowana średnio co 2 lata.

▪ Karta pobytu zawierająca opis w następujących obszarach:

- relacje dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi,
- funkcjonowanie społeczne dziecka w placówce,
- funkcjonowanie społeczne dziecka poza placówką,
- nauka szkolna dziecka, kontakty ze szkołą,
- stan emocjonalny i samodzielność dziecka,
- stan zdrowia dziecka oraz pobyty dziecka w szpitalu,
- leki podawane dziecku,
- szczególne potrzeby dziecka,
- znaczące wydarzenia w życiu dziecka,
- współpraca z instytucjami i organizacjami oraz asystentem rodziny.

Karty pobytu uzupełniane są systematycznie przez wychowawców prowadzących, zawierają

szczegółowe informacje w poszczególnych obszarach. W przypadku wychowanka Mateusza R. (opis str.3 Wystąpienia) karta pobytu nie jest prowadzona z uwagi na fakt, iż wychowanek nie przebywał w Placówce ani jednego dnia.

- Plan pomocy dziecku (PPD), który w pierwszej części przedstawia m.in. podstawowe dane na temat dziecka, wychowawcy kierującego procesem wychowania, okresu obowiązywania założeń, źródeł, z jakich czerpano przy planowaniu pracy, i wskazuje cel nadrzędny działań, a w drugiej zamiary z podziałem na sferę rozwoju fizycznego, intelektualnego, społeczno-emocjonalnego oraz współpracy z rodziną i asystentem rodziny biologicznej dziecka. Dla każdego z wymienionych obszarów wytycza cele długoterminowe, dla których ustalono i zaprezentowano w tabelkach cele krótkoterminowe, konkretne działania, metody i sposoby realizacji, termin wykonania przedsięwzięcia, osoby odpowiedzialne za efekt oraz umieszczano rubrykę zatytułowaną Uwagi. W ten sam sposób konstruowano także Modyfikacje Planów.

Kontrolujący zauważyli, że PPD zawierały wiele informacji na temat indywidualnej sytuacji konkretnego dziecka i opisywały działania w kontekście konkretnych jego potrzeb. Wnioski z przeprowadzonej analizy potwierdziły więc, że przygotowywane Plany obejmują opis zamiarów wobec jednego, wskazanego imiennie dziecka, stanowiąc dobre narzędzie w pracy na jego rzecz.

Równocześnie zwrócono jednak uwagę, że w wielu przypadkach ustalano półroczną datę obowiązywania PPD, a następnie po upływie tego czasu tworzono dokument, który nazywano Modyfikacją do Planu. Tymczasem, z formalnego punktu widzenia Plan, ze względu na zakończenie terminu, przestawał już wtedy obowiązywać i nie było czego udoskonalać czy aktualizować. Należy więc stwierdzić, że po pół roku układano nowy plan, a nie tworzono modyfikację poprzedniego. Dodatkowo, co pół roku wychowawca prowadzący przygotowywał pisemne sprawozdanie z realizacji deklarowanych zamierzeń, przy czym rubryka Uwagi we wszystkich skontrolowanych opracowaniach pozostawała pusta, co mogłoby sugerować brak zmian, wskazówek czy obserwacji, zachodzących w trakcie realizacji.

Podczas rozmowy zespół kontrolujący przekazał spostrzeżenia koordynatorowi i Dyrektorowi Placówki proponując przyjęcie zasady tworzenia planów pomocy dziecku raz na rok lub na aktualny cykl edukacyjny dziecka i modyfikowanie go co pół roku, po posiedzeniu zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Do bieżących i wycinkowych podsumowań zaproponowano wykorzystanie rubryki Uwagi w Planach i Modyfikacjach.

W myśl § 15 pkt 6 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011 r. Nr 292 poz. 1720) w przypadku powzięcia informacji o ciąży wychowanki plan pomocy dziecku należy niezwłocznie modyfikować. Zgodnie z uzyskaną informacją w okresie kontrolowanym w PO-W Nr 1 w Toruniu przebywały 3 wychowanki będące w ciąży. Kontrolujący sprawdzili realizację wyżej przywołanego zapisu rozporządzenia na podstawie dokumentacji małoletniej M.P. Stwierdzono, że w Planie pomocy znajdowały się bardzo ogólne zapisy świadczące o zmianie sytuacji życiowej dziewczynki i w związku z tym projektowanych tematycznych działań, ale nie można jednoznacznie potwierdzić, że był on przygotowany niezwłocznie po powzięciu wiadomości o ciąży. Dodatkowo w rozmowie z koordynatorem przekazano, że w ocenie zespołu Plan pomocy dziecku w tym trudnym okresie powinien być wyjątkowo szczegółowy, albo częściej niż raz na pół roku modyfikowany, stosownie do zachodzących zmian i zgłaszanych na bieżąco potrzeb.

Osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, może otrzymać

pomoc na kontynuowanie nauki oraz na usamodzielnienie. Warunkiem jej przyznania jest złożenie odpowiedniego wniosku i posiadanie przez wychowanka zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia, opisanego w art. 145 ust. 1-7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z tymi przepisami m.in. usamodzielniany, co najmniej na rok przed osiągnięciem pełnoletności wskazuje osobę, która podejmie się pełnienia funkcji opiekuna jego usamodzielnienia i przedstawia na to jej pisemną zgodę, a co najmniej na miesiąc przed pełnoletnością posiada opracowany indywidualny program usamodzielnienia.

Po skontrolowaniu dokumentacji wychowanków, których przytoczone przepisy dotyczyły w latach objętych kontrolą, zespół inspektorów stwierdził brak realizacji opisanych zadań na terenie POW Nr 1. W aktach nie odnaleziono potwierdzeń wyznaczania opiekuna i jego zgody na pełnienie tej funkcji, nie było także indywidualnych programów usamodzielnienia. W rozmowie zwrócono również uwagę, że, chociaż z pośrednich dokumentów i podejmowanych działań przez instytucję wynika, iż Dyrektor akceptuje obecność pełnoletniego w Placówce, nie ma jednoznacznego potwierdzenia wyrażonej przez Niego zgody na ten pobyt i wskazania podstawy decyzji, o czym mówi art. 37 ust. 2 ww. ustawy.

- Arkusz badań i obserwacji psychologicznych – zawiera zapisy dotyczące zaobserwowanych u wychowanka zachowań (uzupełniany przynajmniej 1 raz w miesiącu) oraz informacje w zakresie przeprowadzonych badań.

- Arkusz badań i obserwacji pedagogicznych – zawiera informacje dotyczące rodzaju oraz zakresu przeprowadzonych badań, a także spostrzeżenia i obserwacje wynikające z bezpośredniego kontaktu z dzieckiem (uzupełniany przynajmniej 1 raz w miesiącu, a w przypadku niektórych wychowanków wielokrotnie w ciągu miesiąca).

- Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię, z opisem ich przebiegu - dla każdego wychowanka wymagającego wsparcia, specjaliści (psycholog, pedagog) prowadzą karty udziału w zajęciach. Karty zawierają imię i nazwisko dziecka, datę przybycia do placówki, planowany zakres oddziaływań oraz rodzaj zajęć. W tabeli wpisywane są daty zajęć, rodzaj i tematyka oraz przebieg zajęć, uwagi i spostrzeżenia.

W ocenie kontrolujących wskazane jest, aby rubryka dotycząca rodzaju i tematyki była bardziej szczegółowa np. *rozmowa psychologiczna wspierająca* żeby zawierała informację, czego dotyczyła; *zajęcia socjoterapeutyczne* zawsze miały podany temat. Dodatkowo w rubryce dotyczącej przebiegu zajęć należy ująć więcej informacji o toku spotkania (np. zajęcia zgodnie ze scenariuszem nr 5). Ponadto potrzeba, aby po każdym semestrze lub przynajmniej raz w roku dokonywać oceny efektów pracy z wychowankiem oraz ujmować wytyczne do ewentualnej dalszej terapii.

13. W placówce funkcjonuje Zespół do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka działający na podstawie § 8 Regulaminu Placówki Opiekunczo-Wychowawczej Nr 1. W posiedzeniach Zespołu uczestniczą: dyrektor lub z-ca dyrektora, koordynator ds. wychowanków, koordynator-wychowawca placówki, psycholog, pedagog, przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, opiekun dziecięcy oraz kuratorzy zawodowi. Z informacji przekazanych przez koordynatora wynika, iż rodzice dzieci zapraszani są na posiedzenia Zespołu osobiście lub telefonicznie przez pracowników Placówki (brak potwierdzenia w formie pisemnej). Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji wychowanka w miarę potrzeb i nie rzadziej niż co pół roku, a z posiedzeń sporządzane są protokoły.

Podczas rozmowy wskazano na zasadność pisemnego powiadamiania rodziców

o posiedzeniu Zespołu lub odnotowywania, np. w formie osobnej notatki sporządzonej przez wychowawcę czy inną osobę powiadamiającą, faktu poinformowania ich.

Analizując dostarczony materiał zauważono także, że w posiedzeniach Zespołu brak udziału przedstawiciela ośrodka adopcyjnego, wskazanego w art.137 ust.1 pkt 6 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy. Stwierdzono również, iż w okresie objętym kontrolą placówka nie realizowała zadania wynikającego z art.138 ust.2 tj. *po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka zespół formułuje na piśmie wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce i przesyła go do sądu*. Po wstępnej rozmowie informacyjnej, jeszcze w trakcie trwania czynności kontrolnych, w dniu 16.09.2019 r. Dyrektor CPOW „Młody Las” uzupełnił powyższy brak i przesłał do Sądu wnioski z posiedzenia Zespołu w dniu 7.06.2019 r., dotyczące zasadności dalszego pobytu dzieci w kontrolowanej placówce.

Na podstawie badania dokumentacji ustalono, iż jeden z wychowanków - Oskar. Sz. - ur. 09.09.2006 r. w Toruniu, nie został zgłoszony do ośrodka adopcyjnego, pomimo uregulowanej sytuacji prawnej. Wyjaśnienia w tej sprawie złożyła psycholog – pani Ewa Przybylak-Mausolf, argumentując, iż wychowanek nie wyraża zgody na ewentualną adopcję.

Kontrolujący wskazali na konieczność bezwzględnego przestrzegania obowiązku wynikającego z art. 100 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny, tj. *zgłaszania do ośrodka adopcyjnego informacji o przebywających dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną*, nawet w przypadku braku zgody wychowanka, gdyż ostateczną decyzję o zakwalifikowaniu bądź braku kwalifikacji podejmuje ośrodek adopcyjny. W związku z powyższym wychowanek jeszcze podczas trwania postępowania kontrolnego, tj. w dniu 16.09.2019 r. został zgłoszony do Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Toruniu.

Z informacji ustnych oraz Oświadczeń pisemnych psychologa, koordynatora i Dyrektora CPOW wynika, iż placówka przestrzega wymagań określonych w art.4a ustawy o wspieraniu rodziny tj. obowiązku wysłuchania dziecka.

W dokumentacji wychowanków, brak jest jednak uwierzytelnienia tego faktu, dlatego kontrolujący wskazali na zasadność pisemnego odnotowywania wysłuchania dziecka i potwierdzania w ten sposób realizacji zadania z ww. przepisu, mówiącego, że: *Podmioty realizujące zadania wynikające z niniejszej ustawy, w szczególności dokonując oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz kwalifikując dziecko do przysposobienia są obowiązane do wysłuchania dziecka jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają oraz stosownie do okoliczności uwzględniają jego zdanie*.

14. Prawidłowo prowadzona jest księga ewidencji wychowanków zawierająca imię i nazwisko dziecka, pesel, datę i miejsce urodzenia, adres ostatniego zamieszkania dziecka oraz aktualny adres zamieszkania rodziców dziecka lub jego opiekunów prawnych.

D. Przestrzeganie praw dziecka.

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowy z wychowankami w celu ustalenia, czy placówka przestrzega praw dziecka.

Na tej podstawie, a także na podstawie badanej dokumentacji i obserwacji dzieci ustalono:

- Prawidłowy dostęp do nauki - wszystkie dzieci objęte obowiązkiem szkolnym zostały wyposażone w książki i niezbędne artykuły szkolne, w ocenie dzieci na bieżąco uzupełniane są braki w tym zakresie, wychowawcy utrzymują stały kontakt ze szkołami, dzieci zawsze mogą liczyć na pomoc w nauce. Pomocy w nauce udzielają wychowawcy dyżurujący oraz specjaliści, wolontariusze i praktykanci.
- W ramach czasu wolnego organizowane są dla dzieci zajęcia plastyczne, manualne, kulinarne, sportowe, komputerowe oraz gry na playstation. Placówka organizuje

okazjonalnie konkursy i zabawy, mające na celu integracje grupy np. „Powitanie wiosny” - konkurs na ekologiczną Marzannę, Dzień Kobiet, Walentynki, Bal karnawałowy.

- Dzieci korzystają z zajęć pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych - 3 wychowanków należy do klubu piłkarskiego „Niedźwiadki”, 2 dziewczynki uczęszczają na zumbę, jedna na siłownię.
- Dostęp do kultury, rozwoju i wypoczynku – dzieci mają organizowane wspólne wyjścia do kina, na basen, na lodowisko, mecze oraz inne imprezy okolicznościowe. Wychowankowie uczestniczą w licznych imprezach rekreacyjno-sportowych, muzycznych i innych poza placówką, np. udział w turnieju piłkarskim w Płocku, w turnieju organizowanym przez MOPR w Toruniu, udział w koncercie oraz występie formacji tanecznej w CKK Jordanki, w koncercie duetu akordeonowego w MDK, w „Biegu Mikołajów”, w widowisku w Auli UMK z finalistami programu „Mam talent”. Ponadto dzieci korzystają z ofert spędzania czasu wolnego organizowanego przez inne instytucje i sponsorów np. udział w zajęciach plastycznych (przez 6 miesięcy), udział w warsztatach pierogarskich (pierogarnia przy Moście Pankińskim) w warsztatach kulinarnych (Studio Kulinarne przy ul. Lelewela w Toruniu), w naukowym widowisku dla dzieci pn. „Show szalonych naukowców”, spotkaniu i wspólnym treningu z koszykarkami w Hali Sportowej. Dzieci brały udział w projekcie „Mobilna pracownia dla dzieci i młodzieży” (inicjatywa toruńskich organizacji pozarządowych na rzecz młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym), w tym zajęcia z filcowania, warsztaty stolarskie, warsztaty dźwiękowe oraz gra miejska w przestrzeni Starego i Nowego Miasta w Toruniu.

W ocenie kontrolujących oferta w zakresie organizacji czasu wolnego jest obszerna i interesująca.

Na uznanie zasługuje również organizowany przez wychowawców i wychowanków koncert kolęd pn. „Dzieciaków kolędowanie” (dzięki któremu zbierane są środki finansowe na wyjazd wychowanków zimą w góry na narty) czy współpraca ze stowarzyszeniem AISEC, polegająca na realizacji międzynarodowego letniego projektu edukacyjnego, w ramach którego prowadzone są zajęcia z wychowankami (m.in. j. angielski) przez studentów z Włoch, Francji, Afganistanu.

Wychowankowie korzystają również z wyjazdów w okresie ferii zimowych i letnich np. obóz narciarski w Białym Dunajcu, obóz terapeutyczno-edukacyjny w Białym Dunajcu, biwak żeglarski na Mazurach, obóz dziecięcy „Irlandzki” w miejscowości Oświeka czy obóz wakacyjny w Sudetach.

- Wychowankowie podczas rozmowy potwierdzili, że mogą spotykać się z bliskimi osobami na terenie placówki i poza nią, kontaktować się telefonicznie z rodziną. Spotkania odbywają się najczęściej w pokoju odwiedzin, mieszczącym się na parterze w budynku przy ul. Sienkiewicza (miejsce spotkań dla wychowanków placówek podlegających pod CPOW „Młody Las”). Wychowawcy – w ocenie wychowanków – wykazują zainteresowanie ich problemami, służą pomocą i wsparciem.
- W zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem – podczas czynności kontrolnych nie zaobserwowano poniżającego traktowania wychowanków. Same dzieci nie zgłaszały skarg w tym zakresie. Wychowankowie znają system kar i nagród obowiązujący w placówce, nie zgłosili żadnych zastrzeżeń.
- W zakresie zrzeszania się - w placówce nie funkcjonuje samorząd wychowanków, natomiast raz w miesiącu odbywają się spotkania społeczności, podczas których wychowankowie dokonują samooceny i wspólnie z wychowawcami podejmowana jest decyzja w zakresie wysokości kieszonkowego. Ponadto dzieci mają możliwość wyrażania własnych opinii, wniosków oraz rozstrzygania kwestii spornych pomiędzy sobą.

W placówce odbywają się również spotkania grupowe z udziałem psychologa i pedagoga, na których omawiane są aktualne problemy występujące w grupie oraz planowane działania, mające na celu eliminowanie sytuacji niepożądanych.

W Placówce nie praktykuje się pisemnego potwierdzania spotkań społeczności, natomiast informacje o spotkaniu z psychologiem i pedagogiem odnotowywane są w Kartach udziału w zajęciach. W ocenie kontrolujących, dzieci nie rozróżniają spotkań społeczności od zajęć socjoterapeutycznych. W świetle powyższego, wskazane jest sporządzanie dokumentu potwierdzającego spotkanie społeczności z datą oraz poruszaną tematyką.

Kwalifikacje osób pracujących w placówce

W placówce pracuje 5 wychowawców (w tym wychowawca-koordynator), opiekunka dziecięca oraz specjaliści – pedagog, psycholog. Wszyscy pracownicy posiadają kwalifikacje zgodnie z wymogami określonymi w art. 98 ust. 1 ww. ustawy wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W aktach osobowych osób pracujących z dziećmi znajdują się oświadczenia wynikające z art. 98 ust. 3 pkt 1, 2, 3 ustawy o wspieraniu rodziny.

Dane ogólne dotyczące wychowanków:

- Ilość miejsc statutowych – 14,
- Stan na dzień kontroli wg księgi ewidencji - 13 wychowanków,
- Skreślonych z ewidencji w 2018 r. - 10 wychowanków, w 2019 r.- 11 wychowanków przyjętych w 2018 r. – 2, w 2019 r.- 11 wychowanków,
- Liczba sierot – 0,
- Liczba półsierot – 3,
- Liczba wychowanek w ciąży – 3 wychowanki w okresie objętym kontrolą, w załączeniu oświadczenie Dyrektora i Koordynatora,
- Liczba dzieci zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej – w okresie objętym kontrolą zgłoszono jedno rodzeństwo (jeszcze przed umieszczeniem dzieci w placówce), w trakcie kontroli zgłoszono 1 wychowanka,
- Liczba dzieci zgłoszonych do organizatora pieczy zastępczej w celu umieszczenia ich w rodzinnych formach opieki – 0 wychowanków,
- Ucieczki z placówki - dotyczy 3 wychowanków. Główną przyczyną ucieczek była chęć pobytu z chłopakiem, niechęć do przestrzegania zasad w placówce, obawa przed umieszczeniem w MOS. Aktualnie jedna wychowanka nie powróciła do placówki z urlopowania do matki od dnia 8 września br. Wychowanka od 10 września 2019 r. miała zostać umieszczona w MOS w Gołanicy. Procedura dotycząca postępowania w tym zakresie jest zgodna z obowiązującymi przepisami tj.: powiadomienie w ciągu 24 godzin rodziców lub opiekunów, Policji, sądu, który orzekł o umieszczeniu dziecka w pieczy, asystenta rodziny, MOPR w Toruniu.
- Liczba dzieci umieszczonych w MOW - 0, MOS – 1,
- Liczba dzieci usamodzielnionych - 2018 r.- 5, 2019 r.- pełnoletność osiągnęła Weronika K.

Stwierdzone uchybienia, odnoszące się do realizacji merytorycznych zadań w obszarze instytucjonalnej pieczy zastępczej, wynikają z niedostatecznego stosowania obowiązujących przepisów prawa.

Po zrealizowaniu poniżej wskazanych zaleceń, Placówka będzie wykonywać obowiązujące zadania w odpowiednim zakresie. Osobą odpowiedzialną za powstanie

stwierdzonych uchybień jest Dyrektor Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Młody Las”.

Działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, wydano następujące zalecenie pokontrolne:

1. Wyznaczać opiekuna usamodzielnienia oraz opracowywać indywidualny program usamodzielnienia zgodnie z obowiązującymi przepisami wynikającymi z art.145 ust.2-4 ustawy o wspieraniu rodziny - termin realizacji - na bieżąco.
2. Odnotowywać w dokumentach Placówki trzykrotny obchód nocny – termin realizacji – na bieżąco.
3. Stosować wszystkie przepisy dotyczące działania Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka zgodnie z uwagami zawartymi w niniejszym Wystąpieniu pokontrolnym na str. 12 - termin realizacji - na bieżąco.
4. Realizować zapisy wynikające z art.100 ust.4 ustawy o wspieraniu rodziny, dotyczące zgłaszania do ośrodków adopcyjnych informacji o przebywających w placówce dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających – termin realizacji - na bieżąco.
5. Dokumentować w aktach dzieci realizację zadania z art. 4a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tzn. zadania polegającego na przeprowadzaniu opisanego tam wysłuchania dziecka - termin realizacji - na bieżąco.
6. Dokonywać modyfikacji planu pomocy dziecku niezwłocznie po powzięciu informacji o ciąży małoletniej, zgodnie z § 15 ust. 6 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej – termin realizacji – na bieżąco.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod numerem 5/2019 w Księżce kontroli Placówki w dniach 10,11, 13 i 16 września 2019 roku.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz wystąpienia pokontrolnego przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, za potwierdzeniem odbioru.

Na podstawie art. 197 d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do niego zastrzeżenia.

Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, o którym mowa powyżej, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od otrzymania stanowiska, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

W przypadku przyjęcia wystąpienia pokontrolnego bez zastrzeżeń, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

Ponadto wskazuje się, iż zgodnie z art. 198 ust. 1 ww. ustawy o wspieraniu rodziny, *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.*